

Τὰ μονοπώλια ταῦτα, καὶ ἡ διοίκησις ἥτις ὑπεστήριζεν αὐτά, ἦσαν φυσικῶς τῷ λόγῳ ἐπαχθέστατα εἰς τὰς ἐμπορικὰς κλάσεις. Ὅτε δὲ κατέστη ἀναγκαῖον πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ διὰ θαλάσσης ἐμπορίου, νὰ παραβῇ τὸν γενικὸν αὐτῆς κανόνα ἡ κυβέρνησις, καὶ νὰ ἐμπιστευθῇ ὅπλα εἰς τοὺς ὑπηκόους, καὶ νὰ συγχωρήσῃ τὸν ἀπαρτισμὸν ἐνόπλων πλοίων, τὰ ἐνόπλα ταῦτα πλοῖα, ὅποτε ἠδύνατο ἀτιμωρητὶ νὰ πράξωσιν οὕτω, κατεπάτουν τὰ μονοπώλια καὶ τὰς οἰκονομικὰς διατάξεις τῶν αὐτοκρατόρων. Ἡ ἀνεξαρτησία τῶν Ἰταλικῶν καὶ Δαλματικῶν πόλεων ἐγένετο τότε ἀπαραιτήτως ἀναγκαία εἰς τὴν ἐμπορικὴν εὐδαιμονίαν των. Ὀλίγη ἀμφιβολία δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ὅτι, ἂν αἱ Ἑλληνικαὶ ἐμπορικαὶ κλάσεις ἠδύνατο ν' ἀποκτήσωσι τὴν αὐτὴν σχετικὴν δύναμιν ὅσην αἱ Ἰταλικαὶ, καὶ αὐταὶ ἤθελον κηρυχθῆν ἀνεξάρτητοι, διότι οἱ αὐτοκράτορες τῆς Κωνσταντινουπόλεως ποτὲ δὲν ἐθεώρουν ἄλλως τοὺς ἐμπόρους τῆς ἐπικρατείας αὐτῶν εἰμὴ ὡς κλάσιν, ἀφ' ἧς ν' ἀργυρολογῶσι κατὰ πάντα δυνατόν τρόπον. Τὸ ἐλάττωμα δὲ τοῦτο, κοινὸν εἰς ὅλας τὰς ἀπολύτους κυβερνήσεις, καὶ ἡ τῶν δεσποτῶν ἐν γένει ἀπέχθεια πρὸς τὴν ἀνεξάρτητον θέσιν καὶ χαρακτῆρα τῶν ἐμπορικῶν κλάσεων, συνήθως ὑπαγορεύουσι ταιαῦτα μέτρα, ὅποια διώκουσιν ἐπὶ τέλους τὸ ἐμπόριον ἐκ τῶν δεσποτικῶς κυβερνωμένων χωρῶν. Αἱ μικραὶ πολιτεῖαι τῆς Ἑλλάδος, αἱ ἐλευθεραὶ πόλεις τῆς Συριακῆς παραλίας, ἡ Καρχηδὼν, αἱ δημοκραταὶ τῆς Ἰταλίας, αἱ Γερμανικαὶ ἐλευθεραὶ πόλεις, ἡ Ὀλλανδία, ἡ Ἀγγλία, καὶ ἡ Ἀμερικὴ, ὅλαι διὰ τῆς ἱστορίας αὐτῶν ἐξηγοῦσι πόσον τὸ ἐμπόριον ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῶν ἐλευθέρων ἐκείνων θεσμῶν, οἵτινες ἐμποδίζουσι τὴν οἰκονομικὴν καταδυναστείαν· ἐνθ' ἡ Ῥωμαϊκὴ αὐτοκρατορία παρέχει διδακτικὸν μάθημα τοῦ ἐναντίου.

Τὸ ἐμπόριον τῆς Κωνσταντινουπόλεως πρὸς τὰς περὶ τὸν Εὐξείνου Πόντου χώρας ἦτον ἀξιόλογον στοιχεῖον εἰς τὴν ἐμπορικὴν εὐδαιμονίαν τῆς αὐτοκρατορίας. Τὸ Βυζάντιον εἶχε χρησιμεύσει πάντοτε ὡς ἡ ἀποθήκη τοῦ ἐμπορίου τούτου, καὶ τοῦ πρὸς μεσημβρίαν τοῦ Ἑλλησπόντου, ἀκόμη καὶ πρὶν γένῃ πρωτεύουσα τῆς Ῥωμαϊκῆς αὐτοκρατορίας. Μετὰ τὸ συμβεβηκὸς δ' αὐτὸ, τὸ ἐμπόριόν της ηὐξήθη τοσοῦτον, ὅσον ὁ πληθυσμὸς της. Ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐλάμβανε φόρον σίτου, ἐκ δὲ τῆς Ταυρικῆς Χερσονήσου φόρον βοῶν· ὅθεν αἱ ζωοτροφίαι ἦσαν γενικῶς εὖωνοι,

καὶ ἕκαμνον αὐτὴν ἔδραν ἀκμαζούσης περὶ τὰ χειροτεχνήματα βιομηχανίας. Τὸ ἐμπόριον τῶν πρὸς ἄρκτον τοῦ Εὐξείνου Πόντου χωρῶν, τὸ Ἰνδικόν, καὶ τὸ τῶν διφθερῶν, διὰ τῆς Κασπίας, τοῦ Ὠξοῦ, καὶ τοῦ Ἰνδοῦ, κέντρον εἶχον τὴν Κωνσταντινουπόλιν, ὅθεν οἱ ἐμποροὶ διένεμον τὰ διάφορα ταῦτα εἶδη μεταξὺ τῶν ἔθνων τῆς Δύσεως, καὶ ἐλάμβανον εἰς ἀνταλλαγὴν τὰ προϊόντα τῶν χωρῶν αὐτῶν. Τὴν μεγάλην ἀξίαν τοῦ ἐμπορίου τούτου, ἀκόμη καὶ πρὸς τὰ βάρβαρα ἔθνη ἅτινα ἐλάμβανον μέρος εἰς αὐτὸ, ἀναφέρουσι πολλάκις οἱ Βυζαντινοὶ ἱστοριογράφοι. Οἱ Ἀβάραι εἶχον ὠφεληθῇ μεγάλως ἀπὸ τοῦ ἐμπορίου τούτου, καὶ ἡ πτώσις τῆς αὐτοκρατορίας τῶν ἀπεδόθη εἰς τὴν παρακμὴν του· μολοντί ὀλίγη ἀμφιβολία δύναται νὰ ὑπάρξῃ, ὅτι τὸ ἀληθὲς αἷτιον τῆς παρακμῆς τοῦ τε ἐμπορίου καὶ τῆς δυνάμεως τῶν Ἀβάρων προήλθεν ἐκ τῆς ἀβεβαιότητος τῆς ἰδιοκτησίας, ἥτις ἐπήγαγεν ἐκ τῆς δυσνομίας. Ὁ πλοῦτος τῶν ἐμπορικῶν καὶ χειροτεχνικῶν κλάσεων τῆς Κωνσταντινουπόλεως συνέτεινεν, οὐκ ὀλίγον, εἰς τὴν ἐπιτυχίαν, μεθ' ἧς ἡ πόλις αὕτη ἀπέκρουσε τὰς προσβολὰς τῶν Ἀβάρων καὶ τῶν Σαρακηνῶν.

ΕΠΕΡΝΟΤΣΑ διὰ τοῦ ἀγροῦ τοῦ ὀκνηροῦ, καὶ διὰ τοῦ ἀμπελῶνος τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἐνδεοῦς φρενῶν καὶ ἰδού, παντοῦ εἶχον φυτρώσειν ἀκανθαί, καὶ κνίδαι εἶχον σκεπάσει τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ λιθόφραγμα αὐτοῦ ἦτο κατακρημνισμένον. Τότε ἐγὼ θεωρήσας ἐσπυλλογίσθην ἐν τῇ καρδίᾳ μου· εἶδον, καὶ ἔλαβον νουθεσίαν·—Ὀλίγος ὕπνος, ὀλίγος νυσταγμὸς, ὀλίγη συμπλοκή τῶν χειρῶν εἰς τὸν ὕπνον· καὶ ἡ πενία σου ἐρχεται ταχυδρόμος, καὶ ἡ ἐνδεία σου ὡς ἄνθρωπος ἐνοπλος.

Ὁ ὀκνηρὸς εἰς τὸ ἔργον του εἶναι βέβαια ἀδελφὸς τοῦ ἀσώτου.

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ὁ Δημοσθένης, μετὰ Εἰκονογραφίας, 81. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, 82. Ὅτι αἱ Γυναῖκες οἱ Πρωτίστοι Παιδαγωγοὶ καὶ Ἀνατροφεῖς, 85. Ὁ Ῥασσέλας, Κεφάλ. κατ'—κζ'.—κχ. 86. Διάφορα εἶδη Φιλομαθείας, 88. Καθίκοντα τοῦ Δημοδιδασκάλου πρὸς τοὺς Γονεῖς τῶν Μαθητῶν αὐτοῦ, 88. Περὶ Ἑφαιστείων ἢ Πυριπνέων Ὁρέων, 90. Ἡ ἐκ τῶν Θλίψεων Ὠφέλεια, 90. Σημειώσεις περὶ τῆς Ἱερᾶς Γεωγραφίας. Ἀριθ. 3. 91. Περὶ Ὀργῆς, 93. Πληθυσμὸς τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων, 93. Ἐμπόριον τῶν Ἑλλήνων περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς Ὀργῆς ἀπὸ Χρ. Ἑκατονταετηρίδος, 94.

Ἐνεκα τῆς ἀπουσίας τοῦ Συντάκτου, ἔμειναν τυπογραφικὰ τινὰ παροράματα ἐν τῷ τελευταίῳ ἀριθμῷ τῆς Ἀποθήκης, ἐξ ὧν διορθοῦμεν τὰ ὁπωσούν ἄξια λόγου.

Ἐν Σελίδι 66, Στῆλῃ δευτέρᾳ, Στίχῳ

67,	πρώτῃ,	α
68,	δευτέρᾳ,	α
77,	α	α
78,	α	α

40, καὶ εἰς τὴν, ἀνάγνωθι,	ὡς εἰς τὴν
23, νὰ ἀξιωθῇ,	νὰ ἐξισωθῇ
16, καὶ τὴν μόνην,	ὡς τὴν μόνην
8, τὰς δευτέρας,	τὰ δευτέρα
14, σφοδρὰν,	σφοδραὶ
16, διαρκούσαν,	διαρκούσαι
8, εἰς γυναικίον,	εἰς τὸ γυναικίον